

та опрацюванні існуючих підходів визначення потенціалу анонімного статусу суб'єктів цивільних правовідносин та формуванні модерного бачення вирішення даної проблеми.

Отже, питання анонімності при здійсненні цивільних прав в мережі Інтернет є актуальним та нагальним для вивчення питанням та потребує значної уваги з боку наукового співтовариства.

Список використаних джерел:

1. Володовська В., Дворовий М. Права людини онлайн: Порядок денний для України. Київ : ГО «Лабораторія цифрової безпеки», 2019. 56 с.
2. Кравчук И. М. Особенности правового регулирования дистанционных административных услуг. *Правовой журнал «Legea si Viata»*. 2015. С. 61–65.
3. Маріц Д. О. Право на анонімність як невід'ємне право людини. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 2 (264). С. 160–165.

Ключові слова: анонімність, мережа Інтернет, інтернет – середовище, соціальні мережі.

Key words: anonymity, Internet, Internet environment, social networks.

МОСКОВЧУК РОКСОЛАНА ПЕТРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри цивільного права*

ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЗА БАНКІВСЬКИМИ ДОГОВОРАМИ

Реалії економіки України, зокрема на даний момент військовий стан та пошук урядом усіх можливих засобів для стабілізації ситуації, які впливають на економіку країни, умови для розвитку бізнесу, а також періодичні негаразди у фінансовій сфері – банкрутство банків, що нерідко призводить до згорання коштів їх клієнтів, які зберігалися на відкритих їм рахунках призводять до невиконання банківських зобов'язань.

До цих причин слід віднести також навмисну, упереджену, некваліфіковану та іншу подібну діяльність з боку боржників.

Норми, направлені на захист самого банку як кредитора, знайшли своє закріплення в загальних нормах Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ), в положеннях про забезпечення виконання зобов'язань, зокрема ст. 546 ЦКУ визначає такі види, як: неустойка, порука, гарантія, застава, притримання, завдаток, право довірчої власності. Національний банк України також визначає найбільш ефективні, як для банківської діяльності, засоби забезпечення виконання зобов'язань.

При цьому законодавство не обмежує банки у виборі видів забезпечення виконання зобов'язань, вони можуть застосовувати й інші види, передбачені договором або законом. Можливість встановлювати інші види забезпечення виконання зобов'язання розширює сферу діяльності банка як послугонадавача.

Крім того, на практиці застосовуються й інші засоби примусу боржників до належного виконання своїх зобов'язань, що отримали назву «вибивання боргів». Навіть попри те, що ніхто не може бути примушений до виконання зобов'язання, така практика існує і випадки її застосування є далеко не одиничними. Ці негативні явища призвели до появи професійних угруповань, що спеціалізуються на вибиванні боргів і формально діють, згідно з чинним законодавством (наприклад, колекторські фірми), застосовуючи процедуру викупу боргу, однак не рідко їх діяльність супроводжується відверто нахабними методами, як то різного роду тиск на боржника.

Засоби забезпечення зобов'язань, спрямовані на захист прав клієнта у банківських договорах, передбачені: ч. 2 ст. 1060 ЦКУ (щодо обов'язку банка видати вклад або його частину на першу вимогу вкладника, крім вкладів, зроблених юридичними особами на інших умовах повернення, які встановлені договором); ч. 2 ст. 1067 ЦКУ (щодо обов'язку банка укласти договір банківського рахунку з клієнтом, який звернувся з пропозицією відкрити рахунок на оголошених банком умовах); ст. 1073 ЦКУ (щодо цивільно-правової відповідальності банка при неналежному виконанні банком операцій за рахунком клієнта; а також відповідальності при розголошенні банком відомостей, що становлять банківську таємницю (ст. 1076 ЦКУ) та ст. 1058 ЦКУ (щодо публічності договору банківського вкладу, в якому вкладником є фізична особа) [1].

Ще одним із видів забезпечення виконання зобов'язання є банківська гарантія, проте вона принципово відрізняється від інших як своєю правовою природою, так і особливостями використання на практиці.

Однією з особливостей гарантії, що вирізняє її з кола усіх інших способів забезпечення виконання зобов'язань, є незалежність гарантії від основного зобов'язання. Дана ознака закріплена в статті 562 ЦКУ, відповідно до якої зобов'язання гаранта перед кредитором не залежить від основного зобов'язання (його припинення або недійсності), зокрема і тоді, коли в гарантії міститься посилання на основне зобов'язання.

Вибір способу забезпечення виконання зобов'язання в багатьох випадках залежить від суті зобов'язання. До прикладу, у кредитному договорі найбільш ефективним видом забезпечення серед інших засобів кредитори вважають заставу.

Незалежно від причини неналежного виконання чи невиконання боржником своїх зобов'язань суб'єктивні права та інтереси кредиторів повинні бути надійно забезпечені і позитивне право має містити достатні для цього правові інститути, спроможні гарантувати охорону інтересів добросовісних учасників ринкових відносин.

При укладенні банківських договорів, клієнти досить часто не приділяють уваги санкціям за невиконання умов договору, що зумовлює

негативні наслідки. Тому при підписанні договору варто звернути на це особливу увагу, запропонувавши окремі пропозиції по їх зміні, реалізуючи своє право на свободу договору. Сучасний стан ринку банківських послуг, посилення конкуренції у цій сфері примусить банки проводити більш гнучку договірну політику.

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40–41. Ст. 356.

Ключові слова: зобов'язання за банківськими договорами, забезпечення виконання зобов'язання, банківські договори, кредитні договори.

Key words: obligations under bank agreements, guaranteeing the fulfillment of obligations, bank agreements, credit agreements.

МОШИНСЬКА ЯНА СТЕПАНІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри цивільного права*

ПІДСТАВИ ПОЗБАВЛЕННЯ БАТЬКІВ БАТЬКІВСЬКИХ ПРАВ ЗА СІМЕЙНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Відповідно до ч. 5 ст. 5 Сімейного кодексу України [1] (далі – СК України) забороняється втручання у сімейне життя людини, крім випадків встановлених Конституцією України. Отже виключення із загального принципу невтручання у сімейне життя встановлюються законом. Зокрема, відібрання дитини від батьків є санкцією за порушення батьківських обов'язків. Сімейний кодекс України намагається детально врегулювати питання застосування такого способу захисту прав та інтересів дитини як відібрання її у батьків (ст. ст. 164-170 СК України). У батьків дитина може бути відібрана у виключних випадках, зокрема, шляхом позбавлення їх батьківських прав.

Аналізуючи норми СК України, слід зазначити, що у ч. 1 ст. 164 СК України законодавець намагався встановити виключний перелік підстав позбавлення батьків батьківських прав. Так, позбавити батьківських прав за рішенням суду можна батько, мати лише за наявності передбачених у ч. 1 ст. 164 СК України підстав. У першу чергу, можуть бути позбавлені батьківських прав батьки (один із них), які не забрали дитину з пологового будинку або з іншого закладу охорони здоров'я без поважної причини і протягом шести місяців не виявляли щодо неї батьківського піклування.

Наступною підставою позбавлення батьківських прав є ухилення батьків від виконання своїх обов'язків щодо виховання дитини та/або